

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-1123/2026-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Blaženki Butigan Matić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice GORDANAE ŽARKOVIĆ, Luja Adamiča br. 5, Zagreb, OIB: 90848033358, zastupana po Matku Novincu, odvjetniku iz Zagreba protiv tuženika OTP banka d.d., Domovinskog rata 61, 21000 Split, OIB: 53056966535, zastupan po punomoćniku Miroslavu Plaščaru, odvjetniku u OD Žurić & partneri d.o.o., radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 04. rujna 2026., u prisutnosti punomoćnika tužiteljice Marka Novinca, odvjetnika i punomoćnika tuženika Svena Plaščara, odvjetnika, dana 29. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba sadržana u članku 5.2. Ugovor o kreditu s Sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva broj 83175/05 i to dana 05. srpnja 2005. godine koji su zaključili tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor, a koja glasi: „Naknada za obradu kreditnog zahtjeva i upravljanje kreditom iznosi 1,00 % (slovim: jedan posto) od iznosa odobrenog kredita i plaća se jednokratno, prije korištenja kredita. Korisnik kredita se obvezuje platiti naknadu, neovisno o iskorištenom iznosu kredita.“

II. Nalaže se tuženiku OTP banka d.d., Domovinskog rata 61, 21000 Split, OIB: 53056966535 da naknadi tužiteljici GORDANI ŽARKOVIĆ, Luja Adamiča br. 5, Zagreb, OIB: 90848033358, troškove parničnog postupka od 1.136,55 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 29. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku 15 dana.

III. Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi kako je s prednikom tuženika SOCIETE GENERALE –SPLITSKA BANKA d.d. (prije HVB Splitska banka d.d.) sklopio Ugovor o kreditu s Sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva broj 83175/05 i to dana 05. srpnja 2005. godine na iznos od 46.600,00 CHF. Člankom 2. Ugovora o kreditu tuženik je odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju kredit u iznosu od

46.600,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom deviznom tečaju tuženika na dan korištenja kredita. Tužitelj se obavezao isti iznos kredita, uz valutnu klauzulu, s pripadajućim kamatama vratiti u vrijeme i na način utvrđen istim Ugovorom. Ugovorne strane ugovorile su sukladno čl. 10. navedenog ugovora kako se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u iznosu od 369,86 CHF, u kunsjoj protuvrijednosti obračunatim po prodajnom tečaju tuženika za CHF na dan dospijeća. U trenutku isplate (14.07.2005.g.) kredita tečaj CHF po srednjem tečaju HNB-a u odnosu na Kunu iznosio je 4,73538 Kn za 1 CHF. Tuženik je u ugovoru u članku 5.2. odredio da je tužitelj dužan platiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 1,00 % od iznosa odobrenog kredita a naplaćuje se jednokratno prije korištenja kredita. Tužitelj je predmetni kredit sklopio kao potrošač, te se radi o potrošačkom ugovoru o kreditu (ugovoru o potrošačkom zajmu) sukladno čl. 3. toč. 1. u svezi s čl. 56. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003- dalje u tekstu ZZP/03), a koji je bio na snazi u vrijeme zaključivanja predmetnog ugovora, obzirom da kredit nije namijenjen poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti tužitelja. U odnosu na naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, a u odnosu na ništetnost navedene odredbe tužitelj ističe da je odredbom čl. 295. ZOO propisano da su opći uvjeti Ugovora ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru. Odredbom čl. 269. ZOO propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva dok je u čl. 270. ZOO propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan. 9. 10. 11. 12. 13. 14. Nastavno, tužitelj ističe da je u vrijeme zaključenja Ugovora na snazi bio ZZP/03, koji odredbom čl. 81. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, u st. 2. propisano je da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, dok je čl. 87. st. 1. ZZP propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Tužitelj napominje da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom formulacijskom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane prednika tuženika, koji korisnik kredita može ili potpisati ili ne, odnosno po principu –uzmi ili ostavi. Isti ugovor sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje prilikom prvog korištenja kredita platiti kreditoru naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 1,00 % od iznosa odobrenog kredita, međutim u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada niti zašto je baš određena u tom iznosu. S obzirom na navedeno jasno je da se o odredbama akata kreditora koji reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom ugovoru po prirodi stvari ni ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornim odredbama ugovora. Tužitelj ponavlja da je potrošač u smislu odredbe čl. 3. ZZP, odnosno fizička osoba koja navedeni Ugovor o kreditu nije sklopila u svrhu koja bi bila namijenjena njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, iz čega proizlazi da nema pravnih znanja koja su potrebna da bi mu takva odredba bila jasna i lako razumljiva i to sve za razliku od prednika tuženika, koja je sklapanju

predmetnog Ugovora o kreditu pristupila u okviru svoje djelatnosti. Tužitelj ističe da tuženik navedenom naknadom nije pokrio niti troškove likvidnosti, a niti nemogućnost plasiranja kredita na tržište, niti da je pretrpio štetu, već tužitelj smatra da se u konkretnom slučaju radi o uračunavanju kamata protivno čl. 1024. st. 4. ZOO-a. Tužitelj nadalje ističe kako je predmetni ugovor prethodno pripremio tuženik budući da isti ugovor ima njegovu brojčanu oznaku, te stranke o spornim odredbama nisu posebno pregovarale, a tome u prilog ide i okolnost što je tuženik sam sebi ostavio na dispoziciju i slobodu određivanje visine naknada bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Iako je odredba čl. 5.2. ugovora o kreditu lako uočljiva jer je ista pisana istom veličinom slova kao i ostale ugovorne odredbe, ali nije jasna, jer se izričito ne navodi o kojim uvjetima se radi već se paušalno navodi da se korisnik obvezuje prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti banci naknadu, ali se ne navodi na što se točno ta naknada odnosi, što se tim troškom pokriva te ostale parametre kako bi potrošač mogao donijeti konkretnu odluku prilikom sklapanja ugovora, te samim time ista odredba nije lako razumljiva prosječnom potrošaču, a to iz razloga jer iznos visine naknade nije naznačen u samom ugovoru. 15. 16. 17. 18. 19. Tužitelj ističe da ništetnost spornih odredaba članka 5.2. ugovora o kreditu proizlazi iz činjenice da tuženik u vezi istih nije pojedinačno pregovarao s tužiteljem, što je suprotno odredbi članka 81. st. 2. Zakona o zaštiti potrošača (2003.godine) odnosno čl. 96. st. 1. i 2. novog Zakona o zaštiti potrošača kojom je propisano, a tužitelj to ovdje ponavlja, da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra NEPOŠTENOM, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, pogotovo ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Prema odredbi članka 87. stavka 1. ZZP-a nepoštena ugovorna odredba je ništava. Također tužitelj smatra da je sporna ugovorna odredba čl. 5.2. ugovora o kreditu prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, te je i zbog toga sporna odredba ništava u smislu odredbe članka 87. stavka 1. ZZP-a. Vrhovni sud Republike Hrvatske je dana 5. studenog 2020. godine na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske donio zaključak, posl.br. Su IV – 308/2020, toč. 8., cit: „Ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojim je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita u smislu odredbe članka 49. Zakona o zaštiti potrošača može biti utvrđena ništetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo.“ Tužitelj ponavlja da se o spornim ugovornim odredbama nije posebno pregovaralo te tužitelj nikako nije mogao utjecati na njihov sadržaj. Navedeno se ima analogno primijeniti i na ugovornu odredbu vezanu za naknadu za obradu kredita. Slijedom svega navedenog, a prema zahtjevu iz tužbe tužiteljica potražuje utvrđenje ništavim točke 5.2. Ugovor o kreditu s Sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva u pogledu naknade za obradu kreditnog zahtjeva i upravljanje kreditom iznosi 1,00 % (slovim: jedan posto) od iznosa odobrenog kredita i plaća se jednokratno, prije korištenja kredita. Korisnik kredita se obvezuje platiti naknadu, neovisno o iskorištenom iznosu kredita, kao i da joj tuženik naknadi parnični trošak sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi kako nije sporno da je tužitelj s prednikom tuženika sklopio Ugovor o kreditu broj 8317505/05 od 05.07.2005. (dalje: „Ugovor o kreditu“ ili „Ugovor“). Međutim, sporno je jesu li u konkretnom slučaju

pojedine odredbe Ugovora nepoštene, a time i ništetne. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev temelji na tome da je Ugovor u navodnoj suprotnosti sa određenim zakonskim odredbama kojima je uređena zaštita potrošača. Tuženik se takvim tvrdnjama izričito protivi te će u nastavku obrazložiti temelj za svoje protivljenje. Tuženik prije očitovanja na navode u tužbi ističe prigovor nedostatka pravnog interesa za podnošenjem tužbe na utvrđenje. Naime, tužbeni zahtjev postavljen je na utvrđenje ništetnom naknade za obradu kredita, ali bez tužbenog zahtjeva za isplatu ili povrat iznosa plaćene naknade. Tuženik ističe kako tužitelj nije učinio vjerojatnim postojanje pravnog interesa za podnošenje tužbe na utvrđenje. Naime, člankom 187., stavak 2. Zakon o parničnom postupku (NN 53/1991 - 155/2023, dalje u tekstu „ZPP“) određeno je da se tužba na utvrđenje može podići kad je to posebnim propisima predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospjelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. Dakle, tužitelj za podnošenjem tužbe na utvrđenje mora učiniti vjerojatnim postojanje pravnog interesa upravo za pravnu zaštitu koje pruža eventualno usvajanje tužbe na utvrđenje. Tužitelj u tužbi ne dokazuje postojanje pravnog interesa za puko utvrđenje odredaba Ugovora o kreditu ništetnim već samo nabroja razloge zbog kojih su navedene odredbe ništetne. Međutim, parnični postupak tužitelj nije ovlašten voditi ako rezultat postupka za njega ne bi predstavljao neki opravdan interes pa je predmetnu tužbu potrebno odbaciti. Nadalje, tužitelju ne pripada pravo na posebnu pravnu zaštitu koju pruža eventualno usvajanje tužbe na utvrđenje zato što bi istu zaštitu mogao ostvariti kondemnatornom tužbom. U sklopu eventualnog postupka koji bi tužitelj inicirao kondemnatornom tužbom za isplatu odnosno povrat po eventualno „ništetnoj“ odredbi, tužitelj bi mogao ishoditi odluku suda o navodnoj ništetnosti spornih Ugovornih odredbi kao odluku o prethodnom pitanju u sporu u kojem bi odluka o glavnom pitanju zavisila o utvrđenju spornih odredbi ništetnima, a sve u skladu s odredbom članka 187., stavka 3. ZPP-a. 2 Tako i Vrhovni sud u svojoj odluci broj Rev 785/1997-2 navodi: „Tužba je u ovoj pravnoj stvari odbačena zbog toga što revident nema pravni interes koji je u smislu odredbe čl. 187. st. 2. ZPP pretpostavka deklaratorne zaštite. Pravni interes za tužbu za utvrđenje naime, u pravilu ne postoji kad tužitelj može svoje pravo ostvarivati kondemnatornom tužbom, što je revident u posebnoj parnici i učinio.“ Također, Vrhovni sud u odluci broj Rev 1716/1999-2 navodi: „Nije na štetu tužiteljice primijenjena niti odredba čl. 187. st. 2. ZPP kada je povodom žalbe tužiteljice presuda suda prvog stupnja ukinuta, a tužba na utvrđenje odbačena. Ovo stoga što je u kondemnatornoj tužbi sa tužbenim zahtjevom na isplatu novčanog iznosa s naslova jubilarne nagrade sadržana pretpostavka postojanja prava na ovu isplatu, zbog čega u takvoj situaciji, a kada se neko pravo može ostvariti kondemnatornom tužbom, podnošenje deklaratorne tužbe na utvrđenje nije dopušteno, a upravo zbog nedostatka pravnog interesa, kako to propisuje odredba iz čl. 187. st. 2. ZPP. Tako pored mogućnosti ostvarenja nekog prava putem kondemnatorne tužbe, suprotno navodima revizije, deklaratorna tužba nije dopuštena.“ Dokaz: uvid u Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Rev 785/1997-2, od 2.9.1999. uvid u Presudu i Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Rev 1716/1999-2, od 12.9.2000. Budući da utvrđenje ništetnosti odredbe koja je predmet ovog spora može biti samo ostvarivanje povrata plaćene naknade, a da tužitelj takav zahtjev nije postavio, postavlja se pitanje postojanja pravnog interesa da uopće zahtjeva utvrđenje ništetnosti. Osim toga, tužitelj nije dokazao niti da postoji motiv za vođenje ovog postupka jer ni u kojem trenutku tužitelj nije prije vođenja parnice

tuženiku ukazao na svoje stajalište o ništetnosti navedene odredbe niti zatražio njenu eventualnu isplatu. Ako je tužitelj imao kakav dodatan interes u vezi s navedenom odredbom kredita, mogao je prije pokretanja parnice mirnim putem zatražiti bilo kakvo postupanje o tuženika. U situaciji kada je tužbeni zahtjev postavljen na način kako to čini tužitelj, tuženik nije niti u mogućnosti postupiti u skladu sa zahtjevom tužitelja i bez provođenja parnice, budući da nije razvidno što tužitelj zahtjeva osim pukog utvrđenja. S obzirom na to da tužitelj nije dokazao postojanje pravnog interesa za podnošenje deklaratorne tužbe te da je tužitelj ako pokušava ishoditi povrat plaćenog temeljem predmetne naknade istu pravnu zaštitu mogao pokušati ostvariti mirnim putem ili eventualno kondemnatornom tužbom uz prethodno ispitivanje ništetnosti, tužitelj predlaže sudu odbaciti tužbu. Iz navedenog je razvidno i izigravanje odnosno zloraba parničnih ovlaštenja od strane tužitelja sve kako bi povećao ukupne parnične troškove podnošenjem dodatne tužbe na isplatu nakon vođenja postupka za utvrđenje ništetnosti, a što je sud dužan onemogućiti u skladu s čl. 10 Zakona o parničnom postupku. U odnosu na odlučne činjenice Opreza radi, tuženik će se u nastavku očitovati na navode iz tužbe. Naime, tuženik unatoč tome što spori osnovu tužbenog zahtjeva, ne spori činjenični supstrat koji tužitelj iznosi u odnosu na plaćanje predmetne naknade te pregovora oko plaćanja iste pa sukladno odredbi čl. 332.a ZPP-a nema potrebe zakazati ročište jer je o osnovanosti tužbenog zahtjeva moguće odlučiti temeljem stanja spisa. Neovisno o navedenom, prema stajalištu tuženika, ispravnom primjenom materijalnog prava na okolnosti koje tužitelj iznosi u tužbi, tužbeni zahtjev je potrebno odbiti iz razloga koje tuženik iznosi u nastavku ovog odgovora na tužbu. Prije upuštanja u raspravljanje o osnovi tužbenog zahtjeva, tuženik stavlja prigovor zastare. Tuženik ovdje napominje i da je Visoki trgovački sud u recentnoj presudi posl. br. PŽ 2637/2023 od 9.4.2024. zauzeo novo stajalište koje definitivno dovodi u pitanje doseg zastare restitucijskih zahtjeva temeljem ništetnih odredbi. U ovoj je presudi VTS istaknuo da iako ima u vidu presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske prema kojem zastara restitucijskog zahtjeva teče od pravomoćnosti presude kojom je ništetnost utvrđena, zastara restitucijskog zahtjeva ima teći od trenutka kada je došlo do stjecanja na temelju takve odredbe. Tako je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-2637/2023 od 9.4.2024. utvrđeno slijedeće: „Upravo zbog navedenog, mišljenje je ovog suda da stranka koja je dio svoje imovine predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru, ukoliko želi restitucijskim zahtjevom potraživati povrat te imovine, mora u općem zastarnom roku a) postaviti kondemnatorni tužbeni zahtjev za povratom te imovine ili b) u tom roku podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti ugovora/pojedine ugovorne odredbe kako bi u smislu članka 241. Zakona o obveznim odnosima tom tužbom prekinula tijekom zastarijevanja svog potraživanja iz članka 323. stavka 1. tog Zakona. Ako ona u tom roku ne učini ništa od navedenog, nego nakon proteka tog roka podnese kondemnatorni tužbeni zahtjev, a protivna stranka se pozove na zastaru (članak 214. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima), tada bi sud taj tužbeni zahtjev zbog zastare potraživanja trebao odbiti kao neosnovan.“ Isto tako iznosi i jedan praktičan problem „neograničenog“ sagledavanja instituta zastare pa na str. 11. iste presude stoji: Jednako tako, kada bi stranka koja je nešto predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru tužbenim zahtjevom podnesenim sudu na primjer, 50 godina nakon prestanka ugovora ispunjenjem obveze, zatražila utvrđenje ništetnosti ugovora te ishodila pravomoćnu sudsku 4 odluku (kojom bi bila utvrđena ništetnost), ona bi u daljnjem roku od pet godina kondemnatornim tužbenim zahtjevom mogla zatražiti povrat onoga što je dala po tom ugovoru. Time bi se dezavuirala sama svrha instituta zastare restitucijskog

potraživanja jer zastara tog potraživanja de facto (gotovo) nikada ne bi nastupila, a što je protivno i pravnoj sigurnosti jer bi dužnik uvijek bio u neizvjesnosti upravo zbog vjerovnikova prava da vječno potražuje povrat po članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima. Prilog: uvid u Presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ 2637/2023 od 9.4.2024. Stoga se postavlja pitanje, je li tužitelj zaista mogao čekati još 50 godina da ustane s tužbom i tražiti utvrđenje ništetnosti i povrat plaćenog zajedno sa zakonskom zateznom kamatom i da takav zahtjev bude usvojen od strane suda? U predmetu u kojem je VTS odlučio ovom presudom tužbeni zahtjev preinačen te je odbijen tužitelj s tužbenim zahtjevom upravljenom na isplatu stečenog bez osnove na ime uplata izvršenih temeljem ništetne odredbe ugovora o kreditu koja nije obuhvaćena utvrđenjima iz kolektivne parnice. Stoga je razvidno da se radi o stajalištu koje je neposredno primjenjivo i na predmetni slučaj u kojem se traži utvrđenje ništetnosti odredbe o naknadi za administraciju kredita. Dakle, prema najrecentnijoj praksi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske utvrđeno je da je u zastari kondemnatorni tužbeni zahtjev koji je upravljen na povrat stečenog bez osnove ako tužba nije podnesena u općem zastarom roku ili ako zastara prethodno nije prekinuta deklaratornim tužbenim zahtjevom unutar tog istog roka. Primjenom iznesenog shvaćanja, tužbeni zahtjev tužitelja u ovom predmetu je potrebno odbiti kao neosnovan zbog nastupa zastare. Tuženik prije svega ističe da odredba o ulaznoj naknadi propisuje jasan i nedvosmislen iznos naknade koji se ima naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, odnosno drugim riječima ulazna naknada je izražena u točno naznačenom postotku od 0,50 % na iznos kredita što čini tu odredbu lako uočljivom i razumljivom pa je utoliko i bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe. Za utvrđivanje nepoštenosti pojedine odredbe sukladno čl. 81. ZZP-a tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo; da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku, da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Člankom 5. Ugovora jasno je propisano da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti temeljem Ugovora naknadu za obradu kredita uz pri čemu je iznos te naknade jasno i razumljivo izražen u postotku od 0,50 % od iznosa kredita. Apsurdno je tvrditi da bi ovakva odredba, naznačena na prvoj stranici ugovora o kreditu bila nerazumljiva ili teško uočljiva tužitelju. Dakle, već je samim pregledom Ugovora moguće zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke – jasna i lako uočljiva odredba. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivom mjestu, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Očito je stoga da se o naknadi za administraciju i obradu kredita moglo pregovarati, prvenstveno s obzirom na to da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Nadalje, odredbe o naknadi za administraciju i obradu kredita iz Ugovora su jasne, uočljive i lako razumljive. Da su odredbe jasne i uočljive nije i ne može biti dvojbeno, budući da su iste sastavni dio Ugovora i u njemu su izričito navedene. Postojanje i naplaćivanje naknade za obradu i administraciju kredita u vrijeme sklapanja Ugovora bila je uvriježena u praksi banaka te je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan pregovarati s tuženikom oko plaćanje spomenute naknade. Glede tvrdnje tužitelja da se o predmetnim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, kao što je

već više puta navedeno, tužitelj ovu tvrdnju nije potkrijepio niti jednim dokazom. Tuženik nije niti pokušao dokazati da se radilo o formularnom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svaki ugovor o potrošačkom kreditu što ga tuženik sklapa ili je sklapao s potrošačem prilagođen je potrošača s kojim se ugovor sklapa. Pa se tako ugovori o kreditu između više potrošača razlikuju u bitnim sastojcima ugovora kao što su kamatna stopa, iznos glavnice, vrijeme otplate i drugim. Iz navedenog proizlazi ono što je već više puta navedeno, a to je da je tužitelj samo paušalno naveo svoje tvrdnje bez ikakvih dokaza. Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo je odredbom čl. 4. st. 2. Direktive propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene, dok je odredbom čl. 5. propisano da u slučaju ugovora u kojima se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Dakle, Direktiva propisuje tzv. načelo transparentnosti koje je razvijeno u praksi Suda EU kao načelo temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacije temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. Osim toga, ovdje valja ukazati i na odredbu čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača, a kojom odredbom je propisano da će sud prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Dakle, i Direktiva i ZZP propisuju kriterije temeljem kojih se ocjenjuje da li je određena ugovorna odredba poštena, što znači da je i u ovom konkretnom slučaju potrebno ispitati 6 informacije koje su se pružile tužitelju kao potrošaču, ali i okolnosti koje su vrijedile prije i za vrijeme sklapanja ovog ugovora o kreditu. Prvenstveno što se tiče informacija koje je tuženik pružio tužitelju, tuženik ističe da je tužitelja u cijelosti informirao o njegovoj obvezi na plaćanje naknade za obradu kredita. Zbog činjenice da je tužitelj bio upoznat s obvezom plaćanja ulazne naknade te da je bio i upoznat s točno određenim iznosom koji mora podmiriti za ulaznu naknadu, Županijski sud u Zagrebu u presudi poslovnog broja GŽ-2101/2022-4 od 11. listopada 2022. godine preinačuje prvostupanjsku presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev te odbija u cijelosti tužbeni zahtjev s obrazloženjem: „8. Nije sporno da je tužiteljica bila upoznata sa visinom naknade za obradu kredita prije sklapanja Ugovora o kreditu u vezi sa čim je detaljno informirana o visini naknade koju plaća korisnik sa statusom klijenta odnosno bez statusa klijenta banke (sve prema Ponudi list 18 spisa, dostavljene po tuženiku u kojoj se između ostalog određeno navodi: "iskoristite još povoljnije uvjete erste kredita-ostvarite status klijenta Erste banke otvaranjem tekućeg računa-prebacivanjem redovnih mjesečnih primanja", a nastavno su određeno navedeni svi uvjeti kredita za one koji imaju status klijenta i one koji nemaju taj status, tako da je uz ostalo jasno navedeno da prvi sa statusom klijenta plaćaju naknadu za obradu kredita u visini od 2%, a ostali bez tog statusa u visini od 3% od iznosa kredita). Ovo potvrđuje iskaz svjedokinje Maje Turković prema kojem su klijenti dolazili s ponudom u kojoj je, između ostalog, bila ponuđena po visini različita naknada za obradu kredita ovisno o tome je li klijent prebacuje svoj račun u banku. U opisanim okolnostima, tuženik je dokazao svoje tvrdnje da se je pojedinačno pregovaralo o navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom

standardnom ugovoru (članak 81. stavak 4. ZZP/03), zbog čega tužbeni zahtjev nije osnovan.“ Tvrdnje tužitelja da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu su neosnovane i neutemeljene – troškovi obrade su opravdani 22. Tužitelj ističe kako se tuženik koristio nepoštenom poslovnom praksom ugovarajući naknadu za odobrenje kredita tzv. ulaznu klauzulu. Time je navodno tuženik doveo tužitelja u neravnotežni položaj jer tužitelj nije imao mogućnosti pregovaranja s tuženikom oko spomenute odredbe. Tuženik prije svega ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da je nedopuštena ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu. Naknada za obradu odgovara stvarno pruženim uslugama i stvarno nastalim troškovima prilikom obrade kredita. Naime, notorno je da su prilikom obrade službenici banke dužni provesti niz radnji prije izdavanja kredita. Samo su neke od tih radnji primjerice: Analiza prikupljene dokumentacije (potvrda o zaposlenju, potvrda o visini prihoda, jamstvo i sl.) Prikupljanje dodatne dokumentacije ako je potrebno Ocjenu prihoda i rashoda klijenta Ocjenu kreditne sposobnosti Ocjenu vjerojatnosti vraćanja kredita te napokon Proces odobrenja ili odbijanja kreditnog zahtjeva Prema tome, tužitelj pogrešno tvrdi da se radi o odredbi koja izaziva “neravnotežu u pravima i obvezama” između stranaka predmetnog ugovora. Trenutna praksa i potvrđuje ovdje iznesene navode tuženika. U presudi Županijskog suda u Splitu broj GŽ-1215/2020, sud potvrđuje prvostupanjsku presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev postavljen na utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o obradi kredita i prijevremenoj otplati. Drugostupanjski sud navodi da ispravno ocjenjuje prvostupanjski sud da su odredbe ugovora koje se tiču naknade za obradu kredita i prijevremene otplate dovoljno jasne i razumljive odnosno uobičajene za Ugovor o kreditu iz citiranog razdoblja u bilo kojoj valuti te da su ih korisnici kredita mogli očekivati i to prema samoj formulaciji teksta te da nije jasno što bi iz teksta ugovora korisniku kredita moglo biti upitno. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužitelj nije predložio niti jedan dokaz kojim bi dokazao suprotno. Sve navedeno može biti sankcionirano jedino odlukom kojom sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik ističe da, iako osporava osnovu tužbenog zahtjeva, samu visinu naplaćene ulazne naknade tuženik ne osporava. Slijedom navedenog, iz razloga procesne ekonomičnosti i efikasnosti, u predmetnom postupku je nesvrishodno izvođenje dokaza financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem koje predlaže tužitelj. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže naslovnom sudu da odbije tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti i obveže tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u Ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva od 05.07.2005. (list 7-14 spisa), početni otplatni plan (list 15-19 spisa), otplatni plan sa promjenama anuiteta list 21-42 spisa), pregled uplata (list 43-52 spisa), izvod iz sudske prakse (list 67-201 spisa), saslušanjem tužiteljice (list 20385 spisa).

4. Cijeneći rezultate dokaznog postupka kako cjelokupnog, tako i svakog dokaza pojedinačno, a na osnovi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91., 91/92., 112/99., 117/03., 88/05., 84/08, 96/08., 123/08. i 57/11. - u daljnjem tekstu ZPP) sud je ocijenio konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti osnovanim.

5. Među strankama nije sporno da su tužiteljica i prednik tuženika HVB Splitska banka d.d. sklopili Ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom

prava vlasništva dana 05.07.2005. kojim je banka kao kreditor stavila na raspolaganje tužiteljici kao korisniku kreditu iznos od 46.600,00 CHF obračunate po prodajnom tečaju pravnog prednika tuženika važećim na dan korištenja, za kupnju nekretnine.

6. Člankom 5. Ugovora ugovorena je promjenjiva nominalna kamata u visini 4,99%. Efektivna kamatna stopa iznosi 5,34 %. Kredit se otplaćuje u 180 mjesečnih rata i to 179 u iznosu od 369,88 CHF i jedna u iznosu od 369,30 CHF. Prva dospijeva 11.08.2005. a posljednja 10.07.2020. Sve se plaćaju nastupom roka dospijea, u pravilu desetog u mjesecu, uplatom potrebnog iznosa u kunskoj protuvrijednosti određenog korištenjem kreditorovog prodajnog deviznog tečaja važećeg za valutu Ugovora na dan ispunjenja obveze.

7. Čl. 5.3. stranke su ugovorile kako naknada za obradu kreditnog zahtjeva i upravljanje kreditom iznosi 1,00 % od iznosa odobrenog kredita i plaća se jednokratno, prije korištenja kredita, a Korisnik kredita se obvezuje platiti naknadu, neovisno o iskorištenom iznosu kredita.“

8. Iz prometne kartice vidljivo je kako je tuženik dana 14.07.2005. naplatio tužiteljici prije isplate kredita iznos od 466,00 CHF. 1.469,67 kn .

9. Sporno je jesu li su naprijed navedene odredbe, Ugovora o kreditu, u dijelu kojima je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita nišetna, te ima li tužiteljica pravo na povrat zahtijevanog novčanog iznosa plaćenog na ime navedene naknade. Sporno je li ovaj sud vezan utvrđenjima iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 04. srpnja 2013., koja je donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača te je li nastupila zastara potraživanja.

10. U svom logičnom i životnom iskazu kojeg sud u cijelosti prihvaća tužiteljica je navela kako je predmetni ugovor zaključila u poslovnici prednika tuženika Splitska banka d.d. u Jurišićevoj ulici u Zagrebu, a temeljem kojeg joj je odobren kredit u iznosu od cca 46.660,00 CHF za adaptaciju stana. U cijelosti je otplatila predmetni kredit. U banci joj je ponuđen kredit u CHF kao jedini mogući. Pročitala sajem ugovor prije potpisivanja, shvatila je odredbu o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno odlukama banke, te odredbu o ulaznoj naknadi. Nije mogla pregovarati o pojedinoj odredbi ugovora, pa tako niti o odredbi o ulaznoj naknadi. Nitko joj nije tumačio pojedine odredbe ugovora kao niti javni bilježnik. To je bio unaprijed pripremljeni ugovor u koji su bili uneseni njezini osobni podaci, iznos kredita, kamatna stopa, rok otplate. Nije bila upoznata sa odlukama i tarifama banke o načinu određivanja naknade i visini iste. Zna da je naknada naplaćena u visini od 1% od iznosa kredita i to u trenutku isplate. Nije bila vlasnik obrta niti tvrtke.

11. Prije svega valja reći da je tužiteljica dokazala svojstvo potrošača. Naime, u odredbi čl. 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., u daljnjem tekstu: ZZP) određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Isto tako rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 18/2018 od 25. svibnja 2020. se također navodi: "Ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac), onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru, ali to nije od važnosti u ovoj pravnoj stvari jer tuženik niti ne ističe takav prigovor." Tužitelj osnovano upućuje i na presudu Suda Europske Unije, C-774/19 od 22. listopada 2020. u kojoj se odlučivalo o svojstvu tužitelja kao potrošača. U predmetnom postupku Vrhovni sud Republike Slovenije zatražio je prije konačne

odluke odgovor na pitanje radi li se o potrošaču od Suda EU, i Sud EU je nakon razmatranja konkretnog slučaja zaključio da se radi o potrošaču, unatoč njegovim specifičnim znanjima i stručnosti.

12. Naime, zaključak predmetne presude je činjenica kako svojstvo potrošača proizlazi iz svrhe ugovora, a ne iz zvanja i specifičnih i stručnih znanja kojima raspolaže tužitelj fizička osoba. Sud EU presudom C-774/19 utvrdio sljedeće, po pojedinim paragrafima: paragraf 29. - Pojam potrošača tumači se u skladu s položajem fizičke osobe u ugovoru, u skladu s prirodom i svrhom ugovora, a ne u vezi sa subjektivnim položajem te osobe, pa onda svojstvo potrošača prije svega proizlazi iz vrste ugovorne transakcije. Paragraf 38. - Pojam potrošač definira se kao suprotnost pojmu gospodarski subjekt, objektivne je prirode i ne ovisi o stvarnom znanju i osobnoj informiranosti fizičke osobe. Paragrafi 39. i 40. - Prema sudskoj praksi Suda EU svojstvo potrošača ispituje se isključivo s obzirom na položaj u ugovoru, pa stoga znanje iz područja kojem pripada sklopljeni ugovor pojedinca ne lišava svojstva potrošača. Svojstvo potrošača, ima svaka fizička osoba u svakome ugovoru koji je s trgovcem sklopljen izvan njezine profesionalne djelatnosti ili poslovne aktivnosti! Kako tuženik na tu okolnost nije predložio izvođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega Ugovora o kreditu, tako sud navedeni prigovor ocjenjuje neosnovanim.

13. Sama činjenica da je tužiteljica potrošač proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega logičnog i životnog iskaza tužiteljice u kojem navodi da je kredit podigla u svrhu adaptacije stana, dok je iz samog ugovora i prometne kartice vidljivo da joj je kredit i isplaćen u tu svrhu i da je kreditne anuitete plaćala upravo tužiteljica, kao i ostale popratne troškove.

14. Nadalje iskazom tužiteljice sud je sa sigurnošću utvrdio da je predmetni Ugovor o kreditu bio sa svim svojim odredbama unaprijed sastavljen od strane tuženika kao i da se u trenutku sklapanja Ugovora sa tužiteljem nije pojedinačno pregovarao ni o kakvoj naknadi za troškove obrade kredita niti joj je objašnjeno koliko bi ona iznosila.

15. U vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ZZP/03, koji se primjenjuje na konkretni odnos kao *lex specialis*. Odredbom čl. 81. st. 1. ZZP/03 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog Ugovora trgovca. Nadalje, u st. 3. istog čl. propisano je da se činjenica o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog Ugovora ocjene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena Ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardu trgovca, dok je u st. 4. propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom Ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

16. Sukladno odredbi čl. 84. ZZP/03 je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu Ugovora i primjerenosti cijene poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu čl. 5.2.

kojom je ugovorena Naknada za obradu kreditnog zahtjeva i upravljanje kreditom iznosi 1,00 % (slovim: jedan posto) od iznosa odobrenog kredita i plaća se jednokratno, prije korištenja kredita. Korisnik kredita se obvezuje platiti naknadu, neovisno o iskorištenom iznosu kredita.“ U ugovoru međutim nije navedeno od čega se sastoji navedena naknada, na što se ista odnosi, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine te naknada. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kredita koje reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati, niti o navedenoj naknadi.

17. Tuženik niti ne poriče činjenicu da s tužiteljicom o spornim odredbama Ugovora nije pojedinačno pregovarao već drži da je tužiteljica, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni Ugovor ili bilo koju njegovu odredbu imala mogućnost zatražiti zaposlenike tuženike za pojašnjenje tih odredbi, te ističe da su tužiteljici sve informacije o pravima i obvezama iz Ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja Ugovora, te je u trenutku sklapanja Ugovora bila u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju.

18. Temeljem utvrđenih činjenica proizlazi da je odredba Čl. 5.2. Ugovora kojom je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva i upravljanje kreditom iznosi 1,00 % (slovim: jedan posto) od iznosa odobrenog kredita i plaća se jednokratno, prije korištenja kredita. Korisnik kredita se obvezuje platiti naknadu, neovisno o iskorištenom iznosu kredita bila teško razumljiva jer u trenutku sklapanja Ugovora tužiteljica nije bila upoznata sa parametrima koje utječu na visinu naknade, a tuženik je kao jača strana u Ugovoru jednostrano donio odluku o plaćanju naknade, a da o tome sa tužiteljicom nije pregovarao, pa se iste primjenom odredbe čl. 81. st. 1. ZZP/03 smatraju nepoštenima. Sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP/03 nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

19. Nadalje odredbom čl. 295. ZOO-a je propisano je da su Opći uvjeti Ugovora, ugovorne odredbe sastavljene za veći broj Ugovora koje je jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja Ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom Ugovoru), bilo da se na njih Ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene međugovarateljima u istom Ugovoru. Odredbom čl. 269. st. 1. propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. istog čl. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva, dok je u čl. 270. ZOO-a propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, Ugovor je ništetan.

20. U svijetlu navedenih odredbi proizlazi da je predmetna ugovorna odredba neodrediva jer Ugovor ne sadrže jasno definirane parametre o načinu određivanja i izračuna visine te naknade pa je iste ništetna u smislu odredbe čl. 270. ZOO-a.

21. Prihvaćanjem takvi ugovornih odredbi o kojoj stranke nisu unaprijed pregovarale, već je obveza rezultat prihvaćanja standardiziranog Ugovora, unaprijed sročnog i priređenog od strane banke, tužena je kao jača strana ugovornog odnosa postupila nepošteno, suprotno načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. i 5. ZOO-a što je uzrokovalo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužiteljice kao potrošača pa je iste odredba ništetna i u smislu odredbe čl. 322. ZOO-a.

22. Odredbom čl. 323. ZOO-a propisano da je u slučaju ništetnosti Ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog Ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju,

ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.

23. Nadalje, čl. 3. Direktive vijeća 93/13 EEZ od 05.04.2003. se jednako kao i u ZZP/03 definira pojam nepoštenih ugovornih odredbi pri čemu se uz taj čl. 3. nalazi i prilog koji sadrži indikativan i netaksativni popis odredbi koje se mogu smatrati nepoštenim, a među njima je i neopozivo obvezivanje potrošača na odredbe s kojima nije imao stvarne mogućnosti upoznati se prije sklapanja Ugovora, a tužiteljica ovdje nije imala stvarne mogućnosti s obzirom da joj nije bilo objašnjeno na koji točan način će se utvrditi visina ulazne i izlazne naknade, a tuženik je tužitelju u konkretnom slučaju naplatio jednu i drugu naknadu.

24. Dakle, u situaciji kada se o utuženoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo jer je odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga tužiteljica kao potrošač nije imala utjecaja na njezin sadržaj, već je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visinu naknade, time je tuženik postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a time je i prouzrokovana značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a zbog čega se predmetna odredba Ugovora o kreditu čl. 5.2. ima smatrati nepoštenom, te slijedom toga i ništetnom, slijedom čega je odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom I.

25. U odnosu na prigovor zastare, valja istaći da je isti u cijelosti neosnovan, jer je člankom 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužiteljice kojim traži utvrđenje ništetnosti članka 5.2. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude, pa je prigovor zastare u cijelosti neosnovan.

26. Budući da je u sporu tužiteljica uspjela u cijelosti to je tuženik u smislu čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a u obvezi naknaditi tužiteljici cjelokupni parnični trošak i to: za sastav tužbe 200,00 EUR, za sastav podneska od 1.05.2026. 200,00 EUR, za pristup na ročište 19.05.2026., 04.09.2026. 200,00 EUR za svako ročište, ukupno 800,00 EUR uvećano za 25% PDV-a od 200,00 EUR, a na osnovi Tbr. 7., Tbr. 8., Tbr. 9. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN br. 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15), te trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 26,55 EUR i presudu u iznosu od 110,00 EUR, a sukladno Zakona o sudskim pristojbama. (NN br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 i 157/13, 110/15 i 118/18, u daljnjem tekstu: ZSP). Tužitelju nije dosuđen trošak ročišta za objavu presude jer na isto tužitelj nije ni pristupio.

27. Visinu troškova zastupanja sud je dosudio imajući u vidu vrijednost predmeta spora i vrijednosti boda Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika naznačenoj u tužbi u visini od 1.330,00 EUR.

28. U odnosu na prigovor naznačenom VPS-u u potpunosti je neosnovan jer je predmet tužbenog zahtjeva utvrđenje ništetnosti, slijedom čega se primjenjuje odredba čl.19. Zakona o sudskim pristojbama kao *lex specialis* u odnosu na ZPP, a koja propisuje da VPS u slučaju utvrđenja ne može biti manji od 1.327,22 EUR.

29. Tako i recentna sudska praksa: "Ovo stoga što je, i po stavu ovog suda, prvostupanjski sud, određujući vrijednost predmeta spora pri odlučivanju o troškovima žalitelja, pogrešno primijenio odredbe Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/2018, 51/2023 – dalje: ZSP), koji je lex specialis u odnosu na Zakon o parničnom postupku, i to odredbu čl. 19. ZSP-a, kojom je propisano da u parnicama u kojima je predmet spora izvršenje kakve radnje, trpljenje, nečinjenje, izjava volje, utvrđivanje postojanja ili nepostojanja određenog prava ili pravnog odnosa ili utvrđivanje istinitosti ili neistinitosti neke isprave, kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos koji je tužitelj naznačio u tužbi, ali ne manji od 1.327,22 eura. (Županijski sud u Osijeku, posl.br. GŽ-1500/2025 od 12.8.2025.)

30. Osim toga, iznos naknade koji je naplaćen tužiteljici u ovom slučaju ne može biti referentan jer isplata iznosa uopće nije predmet zahtjeva, a i da jest, tada se vrijednosti zahtjeva (uključujući VPS utvrđenja) međusobno zbrajaju, a ne isključuju, sukladno odredbi čl. 37. st.1. ZPP-a.

31. Tako i još jedna recentna sudska odluka i praksa: "S obzirom na istaknuta dva tužbena zahtjeva (deklaratorni i kondemnatorni) u primjenu dolazi odredba čl. 37.st.1. ZPP-a prema kojoj se vrijednost predmeta spora određuje zbrajanjem vrijednosti postavljenih zahtjeva. Stoga je prvostupanjski sud, suprotno žalbenim navodima tuženika, pravilno primijenio materijalno pravo kada je troškove postupka odmjerio prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 1.400,00 eura, s obzirom da taj iznos predstavlja zbroj vrijednosti predmeta spora deklaratornog i kondemnatornog tužbenog zahtjeva, pri čemu je vrijednost deklaratornog tužbenog zahtjeva pravilno označena u skladu sa čl. 40. st. 2. ZPP-a, a kondemnatornog zahtjeva u skladu sa čl. 35.st.1. ZPP-a.

32. Pored toga, upravo deklaratorni zahtjev predstavlja prethodno pitanje za odlučivanje o pravnoj osnovanosti kondemnatornog zahtjeva zbog čega su se upravo u vezi deklaratornog zahtjeva izvodili dokazi, dok je visina zahtjeva bila nesporna, slijedom čega su troškovi postupka pretežno nastali upravo u vezi deklaratornog zahtjeva, što potkrepljuje pravno shvaćanje da je zbroj vrijednosti predmeta spora oba zahtjeva mjerodavan za odmjeravanje troškova postupka, a ne isključivo vrijednost predmeta spora kondemnatornog zahtjeva kako to smatra tuženik." (Županijski sud u Rijeci, GŽ-1514/2025 od 21.11.2025.)

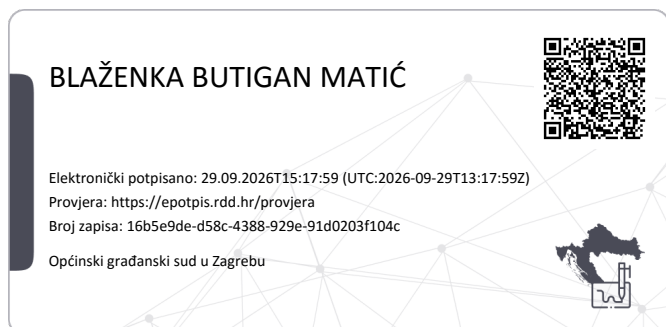
33. Slijedom navedenog tužiteljici je trošak parničnog postupka dosuđen u ukupnom iznosu od 1.136,55 EUR, dok je tuženik zbog svega navedenog odbijen sa zahtjevom za naknadu parničnog troška, pa je stoga u pogledu parničnog troška stranaka sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom II i III.

34. O zateznim kamatama na trošak parničnog postupka tužiteljice odlučeno je na osnovi odredbe čl. 27. st. 3. Ovršnog zakona (NN br. 57/96., 29/99., 194/05. i 88/05.) i čl. 29. st. 2. Zakon o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN 114/22) i Uredbi o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22), a počev od donošenja ove presude, tj. dana 29. rujna 2026. do isplate.

U Zagrebu, 29. rujna 2026.

Sudac:

Blaženka Butigan Matić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi pisano u četiri istovjetna primjerka putem ovog suda Županijskom sudu.

DNA:

1. pun. tužiteljice uz rješenje o sudskoj pristojbi za presudu-110,00 EUR
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-dc358**

Kontrolni broj: **0535f-a649d-bebbb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.